

Komission esitys uudeksi rakennustuoteasetukseksi CPR

Paloseminaari 2023 – Paloturvallisuus ja standardisointi 7.2.2023

Kirsi Martinkauppi

Hallitusneuvos, Rakennukset ja rakentaminen -yksikön johtaja

Rakennussektori EU:ssa

10% EU:n talouden
kokonaisarvon noususta

Työllistää
25 miljoona
työntekijää

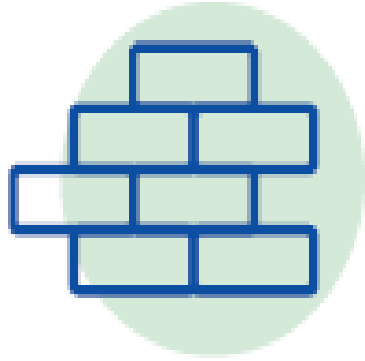

5 miljoonaa PK-yritystä

- Rakennusteollisuus ajaa **taloudellista kasvua**, luo uusia työpaikkoja ja tarjoaa **ratkaisuja** sosiaalisiin, ilmasto- ja energiahaasteisiin.
- Rakennusteollisuudella on keskeinen rooli myös taloudellisessa **elpymisessä** globaalin pandemian jälkeen.
- Näin on keskeistä, että rakennussektorin ja sisämarkkinoiden **kestävyyttä tuetaan** ja **vahvistetaan**.

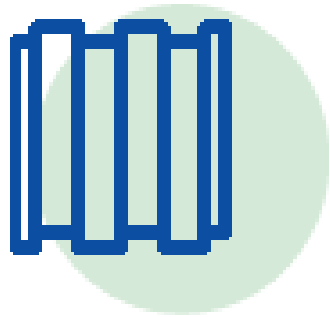
Rakentamisen Ympäristö- ja Ilmastovaikutukset

Rakennustuotteet
30 % EU:n
vuosittaisesta
jätteestä

Rakennukset
40 % EU:n
energiankulutuksesta

**Sementti, teräs,
alumiini ja muovit**
15 % EU:n
hiilidioksidipäästöistä

Rakentaminen
5-12%
kansallisesta
hiilijalanjäljestä

Uudistuksen keskeiset tavoitteet

- ✓ *Parantaa sisämarkkinoiden toimintaa rakennustuotteiden osalta*
- ✓ *Edesauttaa rakennustuotteiden kestävyttä & vihreän ja digitaalisen siirtymän toteutumista*
- ✓ *Tuo rakennustuotteiden tuotevaatimukset jotka parantavat terveyden, turvallisuuden ja luonnon suojelua, ja ovat linjassa ekosuunnitteludirektiivin kanssa*

Requirements
for greener and
safer construction
products

Improved digital
product information
for citizens,
businesses and
others

Easier delivery of
harmonised standards
on the performance
of construction
products

Rules to facilitate
innovative business
models such as 3D
printing

EU:n rakennustuoteasetuksen muutosehdotus

- Tärkeä osa komission julkaisemaa kiertotalouspakettia.
- Rakennuksiin käytetään 50 % luonnonvaroista ja yli 30 % koko EU:n jätteistä koostuu rakennusjätteestä. EU energiakulutuksesta 40 % ja 36 % energiaan liittyvistä kasvihuonepäästöistä liittyy rakennuksiin.
- Yhdenmukaisen tapa arvioida ja huomioida rakennustuotteiden ympäristö- ja ilmastovaikutukset. Tarkoitus on varmistaa, että rakennustuotteiden suunnittelu ja valmistus toteuttaa vaatimusta kestävämmistä, korjattavista, kierrätettävistä ja helpommin uudelleen valmistettavista rakennustuotteista.
- Komission aloitteella on tarkoitus helpottaa myös standardisointitahojen työtä yhtenäisten eurooppalaisten standardien luomiseksi. Lisäksi tehokkaampi markkina- ja valvonta yhdessä selkeämpien talouden toimijoiden ja jakeluketjujen ohjaavien sääntöjen kanssa edistäisi rakennustuotteiden liikkumista sisämarkkinoilla.
- Rakennustuoteasetuksen uudistus tarjoaa myös digitaaliset työkalut - digitaalisten tuotteiden passin ja rakennustuotteiden tietokannan - joiden on tarkoitus vähentää hallinnollista taakkaa.

Voimassa olevan rakennustuoteasetuksen ongelmia:

1. Ongelmat harmonisoitujen tuotestandardien käytössä:

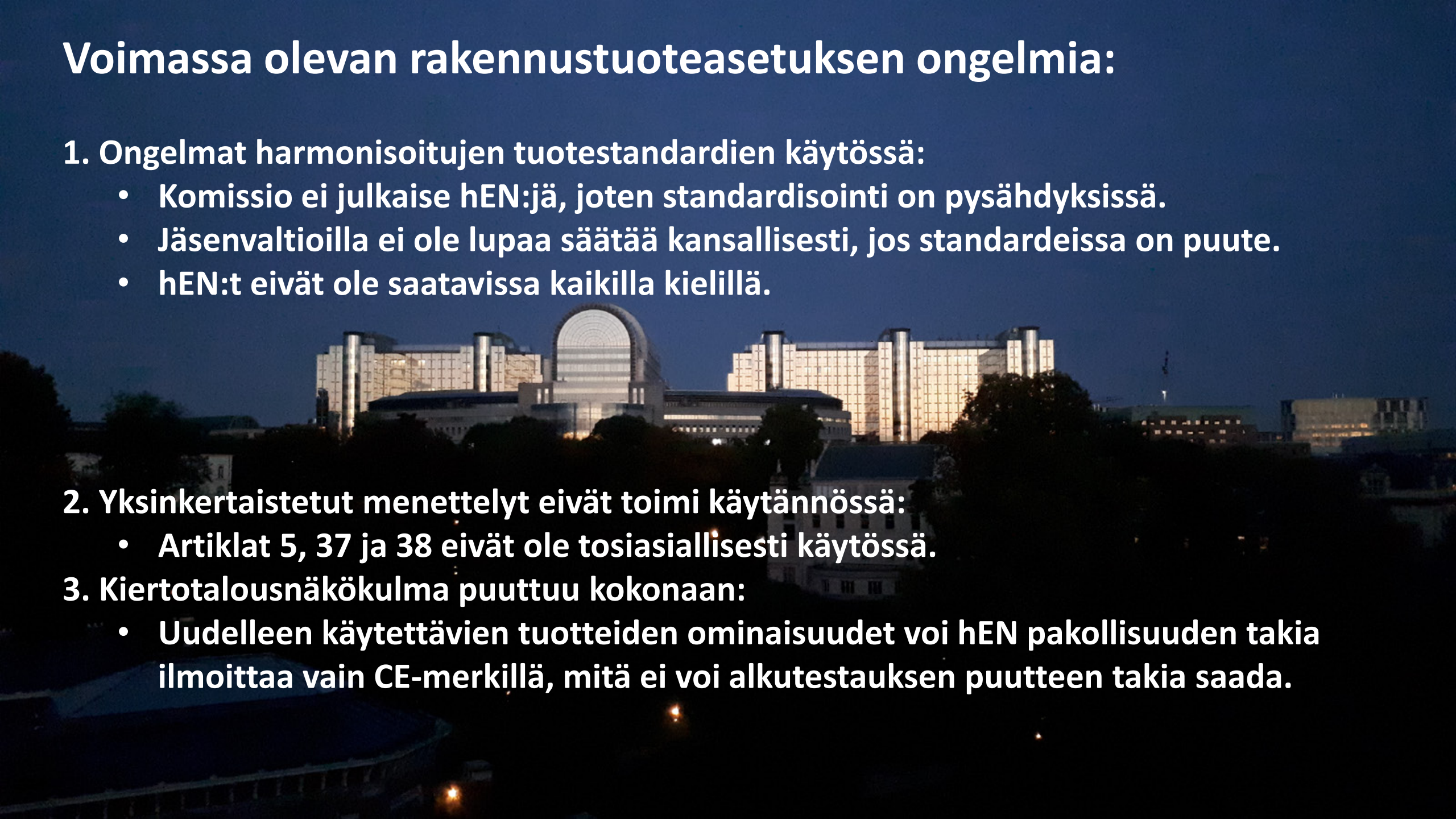
- Komissio ei julkaise hEN:jä, joten standardisointi on pysähdyksissä.
- Jäsenvaltioilla ei ole lupaa säätää kansallisesti, jos standardeissa on puute.
- hEN:t eivät ole saatavissa kaikilla kielillä.

2. Yksinkertaistetut menettelyt eivät toimi käytännössä:

- Artiklat 5, 37 ja 38 eivät ole tosiasiallisesti käytössä.

3. Kiertotalousnäkökulma puuttuu kokonaan:

- Uudelleen käytettävien tuotteiden ominaisuudet voi hEN pakollisuuden takia ilmoittaa vain CE-merkillä, mitä ei voi alkutestauksen puutteen takia saada.

The image shows three European Union flags flying on tall poles in the foreground. In the background, a large building is under construction, with its steel and concrete framework visible. The sky is blue with some light clouds.

Neuvoston päätelmät Kiertotalous rakennusalaalla 14653/19

- Rakennustuoteasetuksen liitteen maininta luonnonvarojen kestävästä käytöstä on sisällytettävä harmonisoiuihin tuotestandardeihin.
- Rakennustuotteen ominaisuudet on voitava ilmoittaa tavalla tai toisella, vaikka standardissa olisi kyseisiä ominaisuuksia koskeva puute.
- Rakennustuotteiden uudelleenkäytön on lähdettävä vapaaehtoiselta pohjalta.
- Turvallisuus ja terveellisyys ei saa vaarantua rakennustuotteiden uudelleenkäytössä eikä käytettäessä kierrätetystä materiaalista valmistettuja tuotteita.
- Rakennustuotteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö ei ratkea ainoastaan rakennustuoteasetuksen muutoksella, vaan siihen liittyvä muu EU-lainsäädäntö on myös otettava huomioon.
- Kannustetaan olemassa olevien standardien EN 15804 (EPD = environmental product declaration) ja EN 15978 (Assessment of environmental performance of buildings) käyttöön.
- Tärkeää on edistää elinkaariajattelua ja modulaarista suunnittelua sekä Level(s):in, GPP:n (Green Public Procurement) ja EU:n Construction and Demolition Waste Management Protocol:in käyttöä.
- Päätelmät sisältävät lisäksi listan asioita, joita komissio voi harkita ja joiden väliltä se voi valita konkreettisiksi toimenpiteiksi rakennustuoteasetusta valmisteltaessa.

Tärkeimmät muutokset

- Soveltamisala muuttuu:
  - Mukaan suorat asennukset, komponentit tai tuotteet, joita voidaan pitää rakennustuotteina, vaikkei niiden valmistaja ole tarkoittanut niitä rakennustuotteiksi, 3D-tulostus, rakennustuotteet, jotka valmistetaan rakennuspaikalla, tehdasvalmisteiset omakotitalot.
  - Pois hissit, vesi- ja viemärilaitteet, saniteettilaitteet ja liikenneopasteet
- CPR laajenee rakennustuotteiden vapaan liikkuvuuden varmistamisesta sisämarkkinoilla Euroopan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisen välineeksi.
  - Kiertotalousnäkökulma mukana: uudelleen käyttöä koskevat säännökset sekä valmistajille lisävelvoitteita.
- Osa standardeista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia eli sekä DoP että DoC.
- Taloudellisten toimijoiden piiri laajenee valmistajista, jakelijoista ja maahantuojista asentajiin ja purku-urakoitsijoihin.
- Eurooppalainen digitaalinen tietokanta.
- Lisää valtaa komissiolle delegoitujen säädösten myötä.

Revisioehdotus lausunnolla 28.4.–25.5.2022

Suurin osa lausunnonantajista:

- pitää ehdotusta ja erityisesti kiertotalouden mukaan ottamista lähtökohtaisesti kannatettavana, joskin sääntelyn tapa on jokseenkin epärealistinen toteutukseltaan
- kiertotalous on ilmaistu epäselvästi: mikä scopessa ja mikä ei, mistä voi säätää kansallisesti
- kiertotalous kohdistuu ”decorative purposes”, tarkoittaako suomeksi koristeita vai sisustamista, pitäisi kattaa uudelleen käytettäviä tuotteita laajemmin
- haasteita aiheuttaa 20 vuoden siirtymäaika, sillä:
  - komissiolla ei ole tarvittavia resursseja kahden asetuksen ylläpitoon
  - kiertotalous ei voi odottaa 20 vuotta
  - aiheuttaa päällekkäisyyttä ja sekaannusta
- moni vastustaa näin laajaa delegoitujen säädösten antovaltaa komissiolle ja epäilee myös resurssien riittävyyttä
- komission ehdotus ei ratkaise nykyisen CPR:n suurinta ongelmaa eli sitä, että komissio ei julkaise uusittuja harmonisoituja tuotestandardia
- sekä vapaaehtoisten että pakollisten standardien yhtäaikaista olemassaoloa pidetään sääntelyä monimutkaistavana eikä selkiyttävänä asiana
- monia tuoteryhmiä rajataan pois harmonisoitujen tuotestandardien piiristä, mitä vastustetaan

Valtioneuvoston kanta 1/2

- Valtioneuvosto suhtautuu komission ehdotukseen myönteisesti:
  - 1) kiertotalouden ja sisämarkkinoiden toiminnan edistäminen rakennusalaalla ja
  - 2) mahdollisuus nykyistä laajempaan rakennustuotteiden uudelleen käyttöön.
- Oikeusperusta (SEUT) 114 artikla asianmukainen ja ehdotus on lähtökohdiltaan myös toissijaisuusperiaatteen mukainen.
- On tärkeää hyödyntää harmonisoituja standardeja EU-lainsäädännön vaatimusten tukena jatkossakin ensisijaisesti suhteessa komission laatimiin teknisiin ja yhteisiin eritelmiin.
- Silloin, kun teknisiä ja yhteisiä eritelmiä poikkeuksellisesti käytetään, tulee varmistaa sidosryhmien mahdollisuudet osallistua niiden laadintaprosessiin.
- Delegoituja säädöksiä voidaan kuitenkin pitää tarkoituksenmukaisena menettelynä siltä osin, kun kysymyksessä on standardisointityön pysähtyneisyydestä johtuva luokkien ja lukuarvojen määrittely sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi. Delegoituja säädöksiä ei kuitenkaan tarvita esimerkiksi asioihin, joista tavallisesti päättävät valvontaviranomaiset.
- On varmistettava, ettei synny päällekkäistä sääntelyä (ekosuunnittelu, REACH)
- Valtioneuvosto ei pidä hyvänä rakennustuoteasetuksen soveltamisalan merkittävää muuttamista nykyisestä.

Valtioneuvoston kanta 2/2

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että valmistelun yhteydessä selvennetään ero rakentamisen ja rakennustuotteen valmistamisen välillä. Uudelleen käytettävien rakennustuotteiden osalta on selvennettävä, milloin ne tosiasiallisesti kuuluvat soveltamisalaan ja milloin eivät. Kiertotalousnäkökulman sisällyttäminen rakennustuoteasetukseen on olennaisen tärkeää.
- On tarkoituksenmukaista, että pk-sektorilla on mahdollisuus tuotteiden markkinoille saattamiseen yksinkertaistettuja menettelyjä noudattaen ja että suoritustasoilmoituksen laatimisesta on mahdollista tietyin edellytyksin vapautua.
- Hyvä, että voidaan säätää terveyteen, turvallisuuteen tai ympäristön, myös ilmaston, suojeluun liittyvien pakottavien syiden vuoksi kansallista lainsäädäntöä edellyttäen, että sillä ei rapauteta standardisointia sisämarkkinoiden toimivuuden perustana.
- Komission ehdotus ei ratkaise rakennustuotteiden standardisoinnin ongelmaa ja pitkä (20 v.) siirtymäaika on haaste.
- Tuotekohtaisten ominaisuuksien ilmoittamistavan yhdenmukaistaminen ei poista rakentamisen ohjauksen kansallista tarvetta. Vastuu kansalaistensa turvallisuudesta ja rakennuskohteen terveellisyydestä on edelleenkin jäsenvaltioilla. Valtioneuvosto pitää hyvänä mahdollisuutta säätää terveyteen, turvallisuuteen tai ympäristön, myös ilmaston, suojeluun liittyvien pakottavien syiden vuoksi kansallista lainsäädäntöä edellyttäen, että sillä ei rapauteta standardisointia sisämarkkinoiden toimivuuden perustana.
- Ei päällekkäisiä markkinavalvontasäännöksiä markkinavalvonta-asetuksen kanssa, ainoastaan tarpeelliset asiat, ei esimerkiksi delegoituja säästöjä markkinavalvonnan henkilöresursseista tai talouden toimijoille asetettavista vähimmäisseurauksista.

Näkökohtia rakennustuoteasetuksen revisiossa

- Neuvoston päätelmät on otettu huomioon.
- Sisältää kiertotalousnäkökulman, tosin kunnianhimon taso on rakentamislakia alhaisempi (decorative purposes).
- Sisältää yksinkertaistetut menettelyt mikroyrityksille, mutta ei juuri selkiytä tilannetta nykyisestä.
- Jäsenvaltiolle tarjolla mutkikas polku säätää terveellisyyteen, turvallisuuteen ja ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyen, jos puuttuu hEN:eistä.
- Sääntely vaikuttaa muuttuvan monimutkaisemmaksi.
- Nykyinen CPR kumotaan 2045 eikä ole selvää, kuinka hEN julkaisemiseen liittyvä pattitilanne hoidetaan siihen saakka.
- Oma sääntelyä markkinavalvontaan eikä viittausta markkinavalvonta-asetukseen.
- Miten tietokanta oikeasti toimii ja järjestetään?

Neuvoston työryhmän käsittelytilanne

Tšekin kaudella luettiin asetusta läpi ja pyrittiin yhteiseen ymmärrykseen siitä, mitä komissio milläkin artiklalla tarkoittaa.

- Jonkin verran ehdotuksia artiklojen viilauksiksi.

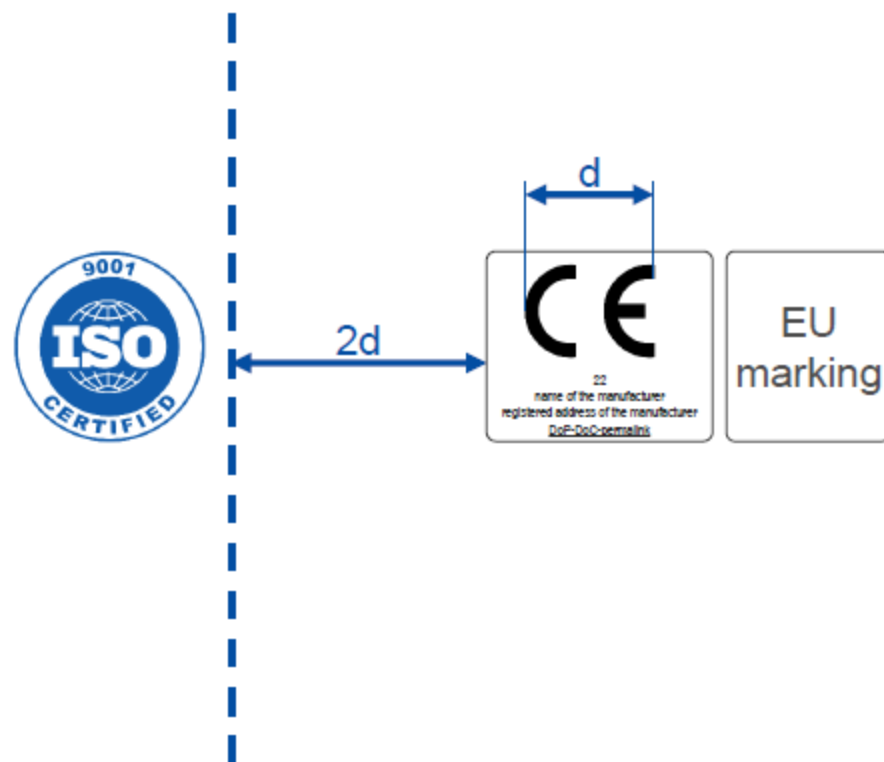
Ruotsi aloitti PJ-kauden keskusteluilla periaatteellisista linjoista:

- Säädetäänkö CPR:ssä ainoastaan rakennustuotteiden ominaisuuksien ilmoittamisesta vai säädetäänkö rakennustuotteille myös tuotekohtaisia vaatimuksia? Mennäänkö kohti NLF:ää?
- Onko 3D-tulostus yksi rakennustuotteiden valmistusmenetelmä muiden joukossa vai säädetäänkö siitä erikseen?
- Koskeeko CPR rakennuspaikalla tapahtuvaa rakennustuotteen suoraa asennusta vai ei?
- Lisätäänkö CPR:ään säännökset CPR Acquis-ryhmästä?

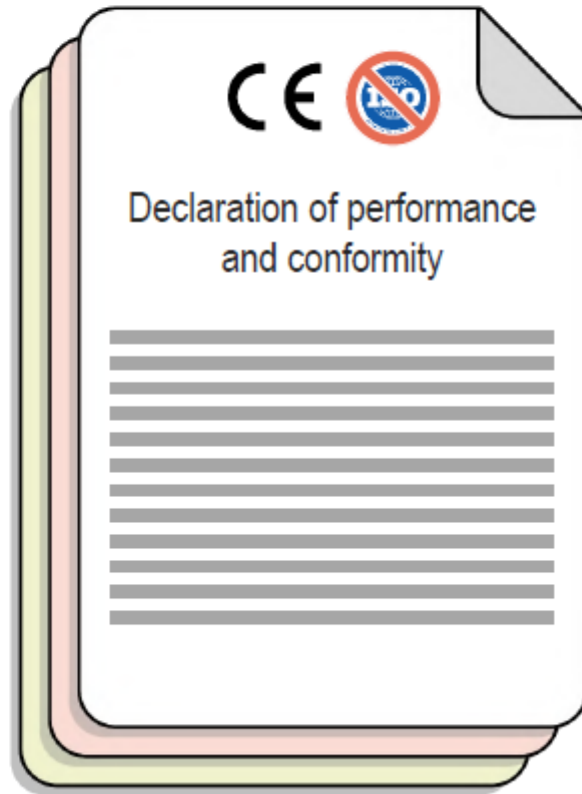
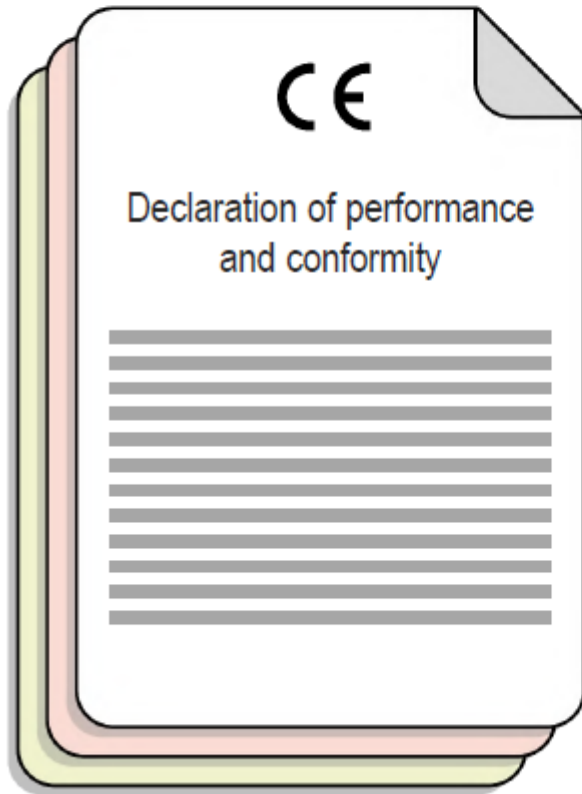

CE marking and other markings – Art. 18

No other marking than marking set out by Union legislation may be affixed on a product in a distance smaller than the double length of the CE marking measured from any point of the CE and the other marking set out by Union law.

CE marking and other markings – Art. 18

No other marking than the CE marking may be placed on the declaration of performance or the declaration of conformity.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment